

Ministra piedāvājumu uzskata par tuvredzīgu

Iecere mazināt iemaksu pensiju otrajā līmenī būtu tuvredzīgs risinājums, aģentūrai LETA puda banku analītiķi, komentējot labklājības ministra Gata Eglīša izteikto viedokli, ka varētu samazināt iemaksu īpatsvaru valsts pensiju otrajā līmenī, kas šobrīd ir 6%.

"Swedbank" vecākā ekonomiste Agnese Buceniece aģentūrai LETA puda viedokli, ka šī ierosinājuma mērķis nav uzlabot pensiju sistēmu, bet gan īstermiņā risināt naudas trūkumu sociālajā budžetā. «Pirmkārt, tas ir risks Latvijas pensiju sis-

tēmas ilgtspējai, par ko maksās nākotnes pensionāri. Otrkārt, šāds lēmums var mazināt gan uzticību pensiju sistēmai, gan arī vēlmi maksāt nodokļus,» uzsvēra Buceniece.

Arī Latvijas Bankas Monetārās politikas pārvaldes vadītājs Uldis Rutkaste aģentūrai LETA puda, ka iecere mazināt iemaksu pensiju otrajā līmenī būtu ļoti nepareizs lēmums. «Pēdējos gados darba tirgū ienākuši daudzi jauni cilvēki, bet tas arī ir maksimums un tā īsti ar sabiedrības novecošanu saskarsimies nākamajos gados. Demogrāfiskās problēmas kļūs izteiktākas un

pensiju otrajam līmenim būs svarīga loma, lai saglabātu pensiju sistēmas stabilitāti,» viņš sacīja, piebilstot, ka valstij būtu jāvirzās uz iemaksu palielināšanu pensiju otrajā līmenī, lai tās sasniegtu to līmeni, kāds tika paredzēts pirms iepriekšējās krīzes.

Jautājums par 2. pensiju līmeņa pārdaļīšanu valdības koalīcijā nav diskutēts, lai gan varētu pārrunāt iemaksu obligātuma mazināšanu šajā pensiju līmenī, tādā veidā mazinot darbaspēka izmaksas un sociālās iemaksas, vakar intervijā LTV raidījumam "Rīta panorāma" sacīja labklājības ministrs Gatis Eglītis. "Pie-

ļauju, ka kontekstā ar 2022. gada valsts budžetu līdzīgs jautājums varētu nonākt dienaskārtībā, bet tas notiks augustā un noteikti šīs sarunas būs ļoti smagas,» sacīja ministrs un piebilda, ka ministrija pašlaik analizē Igaunijas pieredzi, lai veiktu savus aprēķinus un piedāvātu savu redzējumu, iespējams, jau gatavus piedāvājumus šajā jautājumā.

Tomēr Eglītis pieļāva, ka šajā jautājumā runa varētu būt par 2. pensiju līmeņa iemaksu obligātuma mazināšanu, proti, pašlaik iemaksājamos 6% varētu sadalīt, tas ir kādu no tiem novirzīt 1. līmeņa pensiju izmaksām.▶

ĪSUMĀ

Latvijā sievietēm stundas vidējā bruto darba samaksa pagājušajā gadā bija par 22,3% mazāka nekā vīriešiem, aģentūrai LETA pavēstīja Centrālajā statistikas pārvaldē, atsaucoties uz provizoriskiem aprēķiniem. Statistikas pārvaldē piebilda, ka pēdējo divu gadu laikā plaša starp sieviešu un vīriešu stundas vidējo atalgojumu ir pieaugusi par 2,7 procentpunktiem. 2020. gadā lielākā darba samaksas atšķirība bija finanšu un apdrošināšanas nozarē, kur vīriešiem darba samaksa stundā bija vidēji par 35,1% lielāka nekā sievietēm.

Latvija. Saeima vakar galīgajā lasījumā atbalstīja grozījumus "Covid-19 infekcijas izplatības seku pārvarēšanas likumā", kas paredz vienreizēja pabalsta 200 eiro apmērā izmaksu arī izdienes pensijas saņēmējiem ar invaliditāti, kuri nav sasnieguši vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu. Pieņemtie grozījumi nozīmē, ka valstī dzīvojošiem Latvijā piešķirtās izdienes pensijas saņēmējiem, kuri nav sasnieguši vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamo vecumu un kuriem ir noteikta invaliditāte, tiks izmaksāts vienreizējais 200 eiro pabalsts Covid-19 radīto negatīvo seku mazināšanai.

Igaunijas valdība vakar nolēma ziedot citām valstīm 900 000 "AstraZeneca" Covid-19 vakcīnas devu, kuras Igaunijai nav nepieciešamas. Vakcīnas devas Igaunija ziedos ar globālās iniciatīvas "Covax" starpniecību, kā arī tieši Eiropas Savienības Austrumu partnerības valstīm. Preses konferencē pēc valdības sēdes premjerministre Kaja Kallasa sacīja, ka Igaunija pasūtījusi vairāk Covid-19 vakcīnu devu, nekā nepieciešams, lai sapotētu tās iedzīvotājus.

Darbā tikai vakcinētie

Krievijas Sahalīnas apgabals kļuvis par ceturto valsts reģionu, kurā noteikta obligāta iedzīvotāju daļas vakcinācija pret Covid-19. Sabiedrības veselības uzraudzības dienesta "Rospotrebnadzor" reģionālās pārvaldes vadītāja Olga Funtusova pavēstīja, ka reģions pēc saslīmstības līmeņa ierindojies astotajā vietā valstī, lai gan pirms mēneša bija 82. vietā. **Prasība skars pakalpojumu, transporta, izglītības, veselības aizsardzības, tirdzniecības, sabiedriskās ēdināšanas un kultūras sfērās strādājošos, kā arī valsts un pašvaldību iestāžu dar-**

biniekus. Obligāti būs jāvakcinējas 60% katra darba kolektīva darbinieku. Kā vēsta izdevums "Sakhalin.info", darbinieki, kuri atteiksies vakcinēties, tiks atstādināti no pienākumu pildīšanas un darbā varēs atgriezties tikai pēc potēšanās. Iepriekšējā dienā par obligātu 60% vairāku nozaru darbinieku vakcinēšanos paziņoja Maskavas, Piemaskavas un Kemerovas apgabala varasiestādes. Pasaules valstu vidū Krievijā ir sestais lielākais inficēšanās gadījumu skaits, tomēr prezidents Vladimirs Putins līdz šim apgalvojis, ka Krievija ar pandēmiju tiek galā labāk nekā vairums citu valstu.▶

Aicina Saeimu novērtēt rīcībspēju

Valsts prezidents Egils Levits aicina Saeimu un valdību veikt pamatīgus valsts pārvaldes rīcībspējas un efektivitātes novērtējumus, noskaidrojot, kas jāuzlabo procedūrās, pārvaldības kultūrā un kur nepieciešamas izmaiņas likumos. Vakars Saeimas pavasara sesijas noslēguma runā, uzrunājot deputātus, **Valsts prezidents norādīja uz vairākiem problēmu piemēriem valsts pārvaldē, kā arī piedāvāja risinājumus.** Levits kā labu paraugu kādas atsevišķas nozares izvērtējumam minēja Tieslietu ministrijas rosināto Valsts kontroles un OECD tieslietu auditu, kura rezultāti publicēti gada sākumā. Valsts prezidents arī aicināja uz saskanīgāku un konstruktīvāku Saeimas un valdības sadarbību, gan lemjot par ierobežojumiem,

gan par to pakāpenisku atcelšanu. Par veselības sistēmas mazspēju liecināja pirms pusgada notikušā atteikšanās no vakcīnu devām un iepriekš demonstrētā nesagatavotība vakcinācijas sākšanai, puda Levits. Prezidents arī uzsvēra, ka Saeima nevar pieņemt likumu, kas ir tiešā pretrunā ar Satversmes tiesas spriedumu. Levits arī uzsvēra, ka krievu valodas zināšanas darbiniekiem Latvijā var prasīt tikai, ja darba pienākumi saistīti ar attiecīgajām ārvalstīm. Satversmes ievads paredz valsts pienākumu garantēt latviešu valodas un kultūras pastāvēšanu un attīstību cauri gadsimtiem, kā nemainīgu valsts pamatu. Viņaprāt, tas nozīmē, ka izpratne par valsts valodas īpašo, konstitucionālo lomu Latvijā acīmredzot nebija pietiekama.▶

Pakāpeniski samazinās sniegto atbalstu

Ja valdība atceļ ar Covid-19 saistītos ierobežojumus, tad ir loģiski arī pakāpeniski samazināt ierobežojumu dēļ sniegto atbalstu, pēc tikšanās ar Valsts prezidentu Egilu Levitu norādīja Ministru prezidents Krišjānis Kariņš. Runājot par to, vai valstij būtu jāturpina sniegt atbalstu tām nozarēm, kuras var pilnvērtīgi strādāt tikai tad, ja ir vakcinēti darbinieki vai klienti, **Kariņš aicināja paturēt prātā, ka sniegtais atbalsts ir nodokļu maksātāju aizņemtā nauda, kas nav nopelnīta un kas nākotnē būs jāatdod.** Premjers norādīja, ka ir rūpīgi jāizvērtē katrs aizņemtais cents. Viņš skaidroja, ka pandēmijas karstākajā brīdī, kad daudzas nozares bija pilnībā slēgtas, atbalsts bija jāsniedz un ar tā palīdzību bez-

darbs valstī tika noturēts zemā līmenī. Viņš pavēstīja, ka Covid-19 pabalstu maksāšana pakāpeniski tiks izbeigta, tomēr, Kariņa ieskatā, ir daudzi uzņēmumi, kuri savā ziņā ir kļuvuši atkarīgi vai pieraduši pie valsts atbalsta. Premjers uzsvēra, ka tas nav ilgtspējīgs modelis, jo valsts nevar ilgstoši subsidēt savu tautsaimniecību, ja nav ārēju un tiešu iemeslu. Ministru prezidents pieļāva, ka būs atsevišķi gadījumi, kur atbalsta sniegšana būs attaisnota un turpināma. Viņš norādīja, ka tuvāko divu mēnešu laikā pabalsti pakāpeniski beigsies. Kariņš retoriski jautāja, kā var no nodokļu maksātājiem prasīt naudu, lai maksātu kādam uzņēmējam, kurš drīkst strādāt, bet nav to gatavs darīt paša apsvērumu dēļ.▶

FOTOFAKTS

Kosmosā
Kīna nosūtījusi pirmos trīs astronautus uz savas jaunās kosmosa stacijas centrālo moduli. Aptuveni septiņas stundas pēc starta kosmosa kuģis ar astronautiem veiksmīgi savienojies ar staciju, pavēstīja Kīnas kosmosa aģentūra.
FOTO - AFP/LETA

ŠAJĀ DIENĀ

18. jūnijā

1583. Londonā izsniedza pirmo dzīvības apdrošināšanas polisi.

1815. Notika slavenā Vaterlo kauja, kurā briti, prūši un nīderlandieši sakāva Napoleona vadītos francūžus.

1928. Lidmašīnas avārijā bojā gāja Norvēģijas pētnieks Roalds Amundsens.

1942. Liverpūlē dzimis viens no izcilākajiem pasaules mūziķiem Pols Makkartnijs.

1994. Britu, amerikāņu un franču armijas daļas atstāja Berlīni, kur bija pavadījušas gandrīz 50 gadus.